

LAUSUNTO

17.8.2018

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Asia: Hallituksen esitys Eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi. Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: MMM025:00/2016

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Suomen Terveystuotekauppioiden Liitolta lausuntoa hallituksen esityksestä Eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi. Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto kiittää mahdollisuudesta lausuntoon ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valvontamaksut

Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto ei kannata kaavailtuja elintarvikevalvontaan liittyviä vuosittaisia valvontamaksuja. Ehdotetut vuosittaiset valvontamaksut johtaisivat joidenkin pienten elintarvikealan yritysten valvontamaksujen kymmenkertaistamiseen. Vuosittaiset valvontamaksut eivät ratkaise elintarvikevalvonnan ongelmia vaikeasti valvottavien myyntikanavien osalta, eikä ole takeita, että valvonnan resursseja tällä rahoitusmallilla pystyttäisiin kohdentamaan aikaisempaa tehokkaammin elintarvikevalvonnan ongelmakohtiin. Päinvastoin vuosittaiset valvontamaksut toisivat lisää rasitteita niille elintarvikealan yrityksille, joilla asiat ovat jo kunnossa ja tämä saattaisi entisestään vääristää tasapuolista kilpailua.

Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto vaatii kaavailtujen valvontamaksujen olennaista tasojen pudotusta. Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto ehdottaa, että maksuperusteet pidetään samana kuin aikaiseminkin tai sitten nykymallissa sidotaan yrityksen liikevaihtoon ja/tai yritystoiminnan ja/tai tarkastuksen laajuuteen.

Nyt lausunnolla olevassa mallissa ne elintarvikealan toimijat, jotka ovat hoitaneet vaatimukset hyvin ja joiden valvonta ei sido juurikaan resursseja, joutuisivat maksamaan vaikeasti valvottavien tai asiansa huonosti hoitavien toimijoiden valvonnan kustannuksia. Ehdotettu malli olisi epäoikeudenmukainen.

Lisäksi ehdotettu valvontamaksumalli kohtelee pieniä elintarvikealan yrityksiä epäoikeudenmukaisesti, sillä heille kaavailut maksujen korotukset olisivat suuria yrityksiä isommat. Pienillä elintarvikealan yrityksillä valvontamaksut olisivat pahimmillaan prosenttiluokkaa liikevaihdosta. Näille ehdotettu valvontamaksumalli olisi täysin kohtuuton.

LAUSUNTO

Toimijan luotettavuuden huomioiminen elintarvikevalvontaa suunnitellessa ja toteuttaessa

Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto suhtautuu myönteisesti siihen, että elintarvikealan toimijan luotettavuus huomioidaan valvonnan tarvetta suunniteltaessa ja toteutettaessa. Ehdotettu toimintamalli on kuitenkin uusi ja vaatii asian valmistelua hyvässä yhteistyössä valvonnan ja elinkeinon kanssa. Lähtökohtaisesti toimintamalli ei saa tuoda lisää hallinnollista taakkaa elintarvikealan toimijalle. Luotettavuuden arvioinnissa tulisi pystyä käyttämään olemassa olevia tai jo nyt kerättäviä tietoja, eikä mallin tule tuoda osoittamisvelvoitetta yrittäjälle, ainakaan pidemmällä aikavälillä.

Luotettavuuden arvioinnissa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta ja tarkkaa harkintaa. Luotettavuuden arvioinnissa tulee huomioida asteittaisuus, jolla voidaan varmistua, että luotettavuuden heikkeneminen tai parantuminen perustuu relevanttiin tietoon ja on muuttuva tila. Valvonnan tulee kiristyä tai joustaa luotettavuusarvioinnin muutoksien myötä. Tavoite tulee olla se, että hyviä toimijoita palkitaan ja valvonta ohjautuu enemmän valvontaa vaativiin kohteisiin.

Asia vaatii koulutusta niin valvontaan, kuin myös toimijoille.

Lopuksi

Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto pitää elintarvikevalvonnan tasoa Suomessa hyvänä, mutta toivoo valvontaan entistä enemmän tasapuolisuutta ja kohdennettavuutta. Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto pitää hyvänä, että elintarvikelakiuudistuksessa tuodaan esille tavoite huomioida elintarviketoiminnan riskiperusteisuus ja toimijoiden luotettavuus aikaisempaa selvemmin. Normien purku ja joustavuus elintarvikealalla on edelleen monelta osin toteutumatta käytännön valvonnassa. Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto suhtautu hyvin kriittisesti kaavailuihin valvontamaksujen korotuksiin. Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto vaatii, että maksukorotukset vedetään pois esityksestä tai niitä lievennetään oleellisesti.

Mika Rönkkö
toiminnanjohtaja
Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto